

Sorin Marcel Colesniuc (coordonator), *Dobrogea, edificii cu mozaic: Credința, Cultura, Cetatea*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2019, 500 p.

Dobrogea este un „model interetnic”, un „edificiu” în care pietricele de diferite etnii – cu credințele religioase, obiceiurile, cultura fiecăreia dintre acestea – formează un „mozaic interetnic”, ce poate servi drept exemplu oricând și oricui. Acest „mozaic” reprezintă Cetatea, Dobrogea. În care trăiesc, laolaltă și în bună înțelegere, români și 14 minorități etnice – conform recensământului din anul 2011 - care, împreună, au construit „Cetatea”.

Aceasta poate fi o interpretare a titlului volumului *Dobrogea, edificii cu mozaic: Credința, Cultura, Cetatea*, de 500 de pagini, coordonat de Directorul general al Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, dr. Sorin Marcel Colesniuc. Cartea este parte a proiectului cu același nume, finanțat de Departamentul pentru Relații Interetnice și transpus în faptă de Asociația „Eurocult”, în colaborare cu muzeul constănțean mai sus amintit. În proiect a fost înscris și un simpozion științific în cadrul căruia au fost susținute comunicări științifice privitoare la minoritățile trăitoare în Dobrogea, parte dintre ele regăsindu-se în volumul de față.

Cele 26 de articole prezintă câteva dintre pietricelele care alcătuiesc „mozaicul” dobrogean: turci, tătari, germani, greci, ucraineni, albanezi, ruși lipoveni, italieni și albanezi. Poate de aceea, găsim în volum articole scrise în limbile unora dintre etniile menționate: turcă, rusă, ucraineană, germană, albaneză, cărora li se adaugă limba engleză și, cum era normal, limba noastră, a tuturor, limba română.

Semnatarii articolelor se înscriu în același „mozaic” al etniilor. Astfel, avem pe de o parte, istorici „minoritari” care scriu „ei, despre minoritățile lor”: Ghiursel Regep, Ibram Nuredin, Axinia Crasovshi, Victor Heinrich Baumann, Alexandr Varona, Constantin Cheramidoglu, Renata Topciu, Maria-Elena Muscan. Lor li se adaugă istorici români, care prezintă „imaginea celuilalt”, fie în urma cercetării, fie în urma

propriei experiențe de viață în comun cu „minoritari”, precum Sorin Marcel Colesniuc, Doina Păuleanu, Marian Cojoc, Gheorghe Dumitrașcu, Costin Scurtu, Lavinia Dumitrașcu, Dorin Popescu, Anastasia Dumitru, Cristian Cealera. Cercetători din Ucraina s-au alăturat demersului proiectului, fiind prezenți în volum cercetătorii Viaceslav Kușnir și Sehi Hakman.

Tematica abordată este variată și extinsă ca perioadă. Astfel, cititorii pot afla despre stabilirea acestor etnii pe pământul dobrogean, credința religioasă și cultura lor, obiceiurile, învățământul, realizările, eroii jertfiți pe altarul patriei comune, relațiile cu românii și celelalte naționalități, legende, amintiri etc.

Era necesar un nou volum – între atâtea altele – despre etniile Dobrogei? Fără îndoială, răspunsul este unul pozitiv, pentru că, pe de o parte, cunoșterea „celuilalt” este nepuizabilă și, pe de altă parte, modelul „mozaicului” etnic dobrogean este exemplul ce ar trebui urmat nu doar în România, ci și în alte țări. Un exemplu al unor importante pietricele de mozaic – românii și etnii - care, împreună, formează „Edificiul”, „Cetatea”...Dobrogea noastră.

Dr. Lavinia DUMITRAȘCU